Det nye EU-insolvensdirektiv

Insolvensrettens dag 2026

Ulrik Rammeskow Bang-Pedersen

KØBENHAVNS UNIVERSITET

EU-harmonisering af insolvensretten – er Danmark omfattet af det?

- **Konkursforordningen: Danmark undtaget pga retsforbeholdet.**
- **2019-Rekonstruktionsdirektivet: Danmark omfattet (Indre Marked)**
- **2026-Harmoniseringsdirektivet: Danmark omfattet (Indre Marked)**

Hænger det sammen?

EU-harmoniseringsdirektivet – forløbet

2022: Kommissionen fremsætter forslag til harmoniseringsdirektiv

Juni 2025: Rådet vedtager deres forslag (General Approach)

Juli 2025: Europa-Parlamentet (EP) vedtager deres forslag

Juli 2025: Trilog-forhandlinger mellem Rådet og EP indledes

Sept-nov 2025: Forhandlinger mellem Rådets formandskab (DK) og EP

19.11.2025: Trilog-aftale mellem Rådet og EP om direktivteksten

Dec 2025: Rådet og Parlamentet godkender Trilog-aftalen

Jan-april 2026: Lovteknisk "oprensning" af direktivteksten

April 2026: Formel udstedelse af direktivet

Jan 2029 (ca.): Implementeringsfrist

EU-harmoniseringsdirektivet – om hvad?

- **Omstødelse**
- **Aktivsporing**
- **Ledelsesansvar**
- ~~**Forenklet konkursbehandling af mindre virksomheder**~~
- **Pre-pack procedure**
- **Kreditorudvalg**

Omstødelse (art 6-13)

HR: Minimumsharmonisering (art 4, stk. 1)

U: Frist for anlæggelse af omstødelsessag (art 10, stk. 3):

3 år fra insolvensbehandlingens indledning, men fristen kan forlænges i tilfælde, hvor kurator ikke havde kendskab til kravet.

Omstødelse af forrykkende dispositioner (art 7)

HR: Forrykkende dispositioner (betaling, pant mv.) foretaget senere end 3 måneder før begæringen om insolvensbehandlingen er omstødelige, hvis skyldneren var insolvent på dispositionstidspunktet.

U: Ved betaling af gæld: Omstødelse kan betinges af, at kreditor kendte til skyldnerens insolvens eller begæringen om insolvensbehandling.

u til U: Nærtstående formodes at kende til skyldnerens insolvens.

NB: Art 7 suppleres af art 9 om forsætlige, kreditorskadelige dispositioner

Omstødelse af forringende dispositioner (art 8)

HR: Forringende dispositioner, dvs. gaver og andre retshandler uden eller mod åbenbart utilstrækkelig modydelse, foretaget senere end 12 måneder før begæringen om insolvens-behandlingen er omstødelige.

U1: Gaver af symbolsk værdi.

NB: Art 8 suppleres af art 9 om forsætlige, kreditorskadelige dispositioner

Forsætligt kreditorskadelige dispositioner (art 9)

En disposition, hvor skyldneren forsætligt har påført kreditorerne tab, er omstødelig, hvis

- dispositionen blev foretaget senere end 2 år før begæringen om insolvensbehandlingen, og
- den begunstigede kendte til skyldnerens forsæt.

En nærtstående formodes at kende til skyldnerens forsæt

Videregående nationale omstødelsesregler

Art 7-9 er minimumsharmonisering, dvs. national ret kan:

- Fastsætte længere omstødelsesfrister (herunder sløjferegler som i KL § 1)
- Hjemle omstødelse uanset om skyldneren ikke (beviseligt) var insolvent
- Hjemle omstødelse over for kreditor der var i god tro
- Udvide kredsen af personer der anses for nærtstående (art 3)

Art 13: Man skal dog respektere EU-retlige regler om beskyttelse mod omstødelse (collateral-direktivet mv).

Aktivsporing mv. (art 14-20)

Adgang for kuratorer mv. til oplysninger i:

- *Bankkontiregistre*
- *Registre over reelt ejerskab af juridiske personer*
- *Aktivregistre*

Danske kuratorer har adgang til oplysninger i registre i andre EU-lande og vice-versa (uanset at Danmark ikke er omfattet af Konkursforordningen)

Et land kan give videregående adgang til oplysninger i dettes registre end krævet efter direktivet (art 4, st. 3)

Aktivsporing (art 14-19): Hvordan indhentes oplysningerne?

- ***Bankkontiregistre (art 14-17)***
- Kurator anmoder om oplysninger via dertil udpeget offentlighed myndighed/domstol i kurators hjemland
- Denne myndighed/domstol kan søge i nationale bankkontiregistre samt fra 10.07.2029 i bankkontoregistre i andre lande via BARIS

Aktivsporing (art 14-19): Hvordan indhentes oplysningerne?

- ***Registre over reelt ejerskab af juridiske personer (art 18)***

Kurator kan søge i registre (uden krav om dokumentation af retlig interesse)

- ***Aktivregistre (art 19)***

Kurator har direkte adgang til at søge oplysninger, der er nødvendige for at spore aktiver, der tilhører konkursboet, eller som søges tilbageført til konkursboet via omstødelse

Partsstatus ift. domstole og myndigheder (art 20)

Et konkursbo har ret til at indlede sager ved udenlandske myndigheder og domstole i samme omfang som lokale konkursboer (art 20)

Gælder også danske konkursboer, uanset at Danmark ikke er omfattet af Konkursforordningen

Pre-pack-procedure (art 21-39)

-

Hvad er en pre-pack-procedure:

En virksomhedsoverdragelse, der er forberedt i en forberedelsesfase inden en insolvensbehandling, og som gennemføres under en insolvensbehandling

Pre-pack-proceduren består af:

- *Forberedelsesfasen*
- *Likvidationsfasen*

Pre-pack-procedure (art 21-39)

-

- Pre-pack-proceduren kan være en særskilt procedure eller en del af eksisterende procedurer i insolvenslovgivningen

- Direktivets regler om pre-pack-procedurer kan kun fraviges, i det omfang det følger af direktivets bestemmelser om pre-pack-procedurer

- Dette kan give udfordringer ved indarbejdelse i eksisterende procedurer

Indledning af pre-pack-procedure (art 21)

-

- En juridisk person, der sandsynligvis vil blive insolvent, skal have adgang til pre-pack-proceduren (=forberedelsesfasen)

- Man kan i national ret udelukke insolvente skyldnere fra pre-pack-proceduren

Forberedelsesfasen – indledning (art 23)

-

- Forberedelsesfasen indledes på skyldnerens initiativ
- Ved indledning af forberedelsesfasen udpeges en "monitor" (tilsynsførende/rekonstruktør)
- Monitor skal være uafhængig af skyldneren og dennes nærtstående
- National ret kan stille krav om uafhængighed af kapitalejere og kreditorer
- Monitor skal opfylde betingelserne for at være valgbar som kurator (i likvidationsfasen)
- Skyldneren hæfter for monitors honorar
- Indledningen offentliggøres ikke

Forberedelsesfasen – principper (art 24 og 33)

-

- Salgsproces skal være transparent, konkurrencebaseret og rimelig, og monitor skal begrunde hvorfor denne anser dette for opfyldt
- MEN dette kan fraviges i national ret, hvis selve salget skal godkendes af kreditorerne, eller bedste bud opnås på offentlig auktion
- Monitor skal anbefale bedste bud og erklære, at buddet ikke tilsidesætter kreditorernes bedste interesse.
- Man kan i national ret hjemle offentlig auktion
- National ret fastsætter kriterierne for, hvad der anses for bedste bud, herunder om dette omfatter bevarelse af arbejdspladser

Forberedelsesfasen – kreditorforfølgning (art 25-26)

-

Der skal være mulighed for, at:

- En insolvent skyldner kan opnå forbud mod individualforfølgning under forberedelsesfasen eller via en anden insolvensprocedure
- Individualforfølgningsforbuddet må ikke hindre, at skyldneren bevarer delvis råden og fortsætter salgsprocessen

National ret kan give mulighed for, at man under forberedelsesfasen udsætter kreditorbegæringer om insolvensbehandling

Forberedelsesfasen – varighed (art 27)

-

- Der skal i national ret fastsættes en maksimumlængde for forberedelsesfasen

- Det kan i national ret bestemmes, at forberedelsesfasen kan afsluttes "i utide", hvis skyldneren ikke samarbejder loyalt, eller hvis der ikke er rimelig udsigt til at der opnås et resultat (virksomhedsoverdragelse)

Likvidationsfasen – indledning (art 28)

-

- Likvidationsfasen starter, når der indledes insolvensbehandling.
- Insolvensbehandlingen skal være en konkurs eller rekonstruktionsbehandling
- Likvidationsfasen kunne derfor blot betegnes insolvensbehandlingsfasen
- Hvis skyldneren ikke er insolvent, kan skyldneren ikke starte likvidationsfasen

Likvidationsfasen – virksomhedsoverdragelsen (art 29)

-

National ret skal muliggøre mindst én af følgende:

1) Retten godkender salg til en budgiver, der er indstillet af monitor
2) Retten godkender salg til erhverver, som blev højestbydende på offentlig auktion over virksomheden
3) Retten godkender salg til erhverver, hvis salget er godkendt af kreditorerne
4) Kreditorerne godkender salg til erhverver

Retten/kreditorerne kan beslutte, at der skal foretages en værdiansættelse af virksomheden, hvis der er risiko for, at salget ikke er i kreditorernes interesse.

Særligt om virksomhedsoverdragelse til nærtstående (art 35)

Erhververen kan være skyldnerens nærtstående, forudsat:

- Nærtstående-relationen er oplyst i buddet
- De øvrige parter i processen er oplyst om nærtstående-relationen
- Ikke-nærtstående har tilstrækkelig tid til at byde
- Hvis retten kan godkende salg alene ud fra indstilling fra monitor: Der foreligger en værdiansættelse

National ret kan fastsætte yderligere betingelser.

NB: Nærtstående omfatter i denne sammenhæng <u>tillige</u> personer med særlig adgang til ikke-offentlige oplysninger om skyldneren (art 3, stk. 2)

Gensidigt bebyrdende aftaler (art 30)

-

HR: Erhververen overtager aftaler, der er nødvendige for virksomheden, uden samtykke fra medkontrahent (tvungent debitorskifte)

U1: Erhververen er medkontrahentens konkurrent

U2: Retsforholdets beskaffenhed

U3: National ret kan give medkontrahenten ret til at opsige aftalen med 3 md varsel

National ret kan bestemme, at virksomhedsoverdragelsen ikke giver mulighed for at opsige licensaftaler uden licenstagers (medkontrahentens) samtykke.

Ledelsesansvar (art 40-43)

-

- Ledelsen af en virksomhed har pligt til at indgive begæring om insolvens-behandling inden 3 måneder efter, at ledelsen blev bekendt med eller med rimelighed burde være bekendt med, at virksomheden er insolvent iht national ret (art 40).
- Ledelsen er erstatningsansvarlig for tab som følge af for sen indgivelse af begæring om insolvensbehandling (art 42)
- National ret kan fastsætte strengere regler (art 4, stk. 1)

NB: Præambel 57: "insolvent" kan i national ret defineres anderledes end "insolvent" i insolvenslovgivningen.

Ledelsesansvar (art 40-43) - undtagelser

National ret kan fastsætte, at der ikke er ansvar, hvis:

- Ledelsen er en fysisk person, der hæfter for virksomhedens gæld (enkeltmandsvirksomhed, I/S og lign)
- Ledelsen har registreret virksomhedens insolvens i et offentligt register inden fristen for at indgive begæringen om insolvensbehandling
- Ledelsen har truffet foranstaltninger for at imødegå tab for kreditorerne, som sikrer disse en beskyttelse svarende til, hvis der var indgivet begæringen om insolvensbehandling inden fristen herfor

Ledelsesansvar (art 40-43) under forebyggende rekonstruktionsbehandling/ pre-pack-procedure

HR: Begæring om forebyggende rekonstruktionsbehandling/pre-pack-procedure er ikke i sig selv tilstrækkeligt til at undgå ansvar (art 40)

U1: Individualforfølgningsforbud under forebyggende rekonstruktionsbehandling udsætter pligt til at indgive begæring om rekonstruktionsbehandling/konkurs (art 43)

U2: Forebyggende rekonstruktionsbehandling/pre-pack-procedure kan sammen med andre tiltag konkret udgøre foranstaltninger for at imødegå tab for kreditorerne, som sikrer disse en beskyttelse svarende til, hvis der var indgivet begæringen om insolvensbehandling inden fristen herfor

(NB: Valgfrit om man i national ret gennemfører U2)

Kreditorudvalg (art 44-50)

HR: Kreditorerne kan bestemme, at der skal nedsættes et kreditorudvalg (art 44, stk. 1)

U1: National ret kan begrænse kreditorudvalg til store virksomheder (art 1, stk. 6), dvs. som opfylder to ud af tre af flg: Balance 187,5 mio. kr., omsætning 375 mio. kr., ansatte 250.

U2: National ret kan udelukke kreditorudvalg, hvis byrderne herved i den konkrete sag overstiger fordelene (art 44, stk. 3)

National ret kan fastsætte regler, der giver kreditorerne øget deltagelse (art. 4, stk. 2)

Kreditorudvalg – sammensætning (art 45)

- Kreditorudvalget skal afspejle kreditorernes forskellige interesser, herunder udenlandske kreditorer

- National ret kan give mulighed for, at andre end kreditorer er medlem er af kreditorudvalget

- "Når kreditorerne omfatter arbejdstagere, sikrer medlemsstaterne, at disse arbejdstagere eller deres repræsentanter kan udpeges som medlemmer af kreditorudvalget, medmindre der som minimum findes en anden tilsvarende mekanisme til at repræsentere arbejdstagernes interesser i forbindelse med insolvensbehandling."

Kreditorudvalg – funktion, rettigheder og pligter (art 48)

- Kreditorudvalget skal have har rettigheder, som sætter det i stand til at undersøge insolvensbehandlerens aktiviteter, herunder:

  a) retten til at høre og blive hørt, herunder vigtige beslutninger såsom salg af aktiver uden for den normale forretningsførelse

  b) retten til relevante og nødvendige oplysninger fra repræsenterede kreditorer og fra insolvensbehandleren.
- Kreditorudvalget repræsenterer hele kreditormassens interesser og handler uafhængigt af insolvensbehandleren.
- National ret kan give kreditorudvalget beføjelse til at godkende visse afgørelser eller retshandler.
- Kreditorudvalget må ikke videregive fortrolige oplysninger.

Kreditorudvalg – omkostninger, vederlag og ansvar (art 49-50)

Omkostninger og vederlag:

- National ret fastlægger, hvem der bærer udgifterne til kreditorudvalget
- National ret fastlægger, om kreditorudvalget skal have vederlag og i givet fald, hvem der betaler dette

- *Ansvar*: National ret skal sikre, at
- kreditudvalget alene er ansvarlig i tilfælde af grov uagtsomhed eller forsæt, <u>eller</u>
- at kreditorudvalget er dækket af en ansvarsforsikring betalt af konkursboet

Forenklet konkursbehandling for mindre virksomheder (som er 93 % af virksomhederne i EU!)

- Direktivet indeholder ikke et regelsæt om konkursbehandling af mindre virksomheder, dvs. at kommissionens forslag herom ikke blev vedtaget

- National ret kan, men behøver ikke, have særregler om mindre virksomheder (art 4, stk. 5)

- National ret skal sikre adgang til gældssanering for interessenter mv. i aktivløse virksomheder (art 4, stk. 4)

Nødforanstaltninger (art 52)

- Direktivets regler om omstødelse, ledelsesansvar og kreditorudvalg kan fraviges i ekstraordinære situationer, der i alvorlig grad forstyrrer de økonomiske aktiviteter i en medlemsstat eller dens regioner, hvis og i det omfang anvendelsen af de nationale bestemmelser til gennemførelse af nævnte afsnit ville indebære en risiko for udbredt insolvens, herunder for virksomheder, der ville være levedygtige under normale omstændigheder.
- Fravigelsen skal være proportional med situationen
- Kommissionen skal underrettes om fravigelsen.
- Fravigelsen kan vare op til 1 år, men kan dog forlænges, hvis Kommissionen ikke gør indsigelse.

Er drømmen mere EU-harmonisering?

- **EU-harmoniseringsdirektivets indhold fremstår i hovedsagen ikke særligt vidtgående fra en dansk vinkel**
- **Skal vi forvente eller ligefrem drømme om mere harmonisering?**
- **2026 og 2034…**
- **Umiddelbart lyder fælles regler jo positivt, men…**

Eller bliver det en "religionskrig"?

Der er mange religioner – som er svære at forene:

- **Nogle tror på, at harmonisering af insolvensretten er godt for kapitalmarkedet (selv om de ikke forklarer hvorfor…)**
- **EP tror på mere harmonisering uanset indholdet…**
- **Nogle lande tror på, at konkursreglerne primært skal tilgodese kreditorerne**
- **Andre lande tror på, at konkursreglerne skal bevare arbejdspladser**
- **Nogle er imod harmonisering fordi konkursreglerne skal spille samme med den nationale formueret**
- **Alle siger, kreditorerne er lige, men alle har deres egen tro på, hvad lige er (konkursordenen)**